

[Niels Helveg Petersen.]

lig låneordning for udviklingskommunerne. At udviklingskommunernes problemer er svære at løse via byrdefordelingsreformer, fremgår alene af den omstændighed, at også socialdemokratiet har ment det nødvendigt at foreslå en særlig ordning for udviklingskommunerne, samtidig med at man forestiller sig et skattegrundlagstilskud. Udviklingskommunerne er svære at hjælpe, fordi deres skattegrundlag, som oftest da, er særdeles godt, hvad der hænger sammen med — som rigtigt fremhævet af hr. Ove Hansen — at mange steder i udviklingskommunerne bor der familier, hvor begge ægtefæller har arbejde, bl. a. for at klare de høje huslejer i nybyggeriet; på den måde er udviklingskommunerne i en lidt ondsksfuld cirkel her, i hvert fald hvis man udelukkende i byrdefordelingen lægger vægten på skattegrundlaget.

Vi står med et ikke løst problem for de kommuner, der er i stærk vækst. De er i øjeblikket tvunget til at finansiere en hel del af deres nyanlæg direkte over de personlige skatter, og der er altså ikke tale om, at disse kommuner er særlig ødsle, at der heri skulle ligge nogen forklaring på deres høje skatteprocenter. Problemet for udviklingskommunerne er først og fremmest et tidsproblem. Der er et pres i en række år; det kan svinge noget, hvor lang den årrække er, men det er vel ikke helt ved siden af at sige, at der er en 10-15 år, hvor man har et meget betydeligt pres på de kommunale investeringer; derefter aftager presset, og kommunen vil derefter snart falde ind i rækken, endda af velstående kommuner. Dette, at det er et tidsproblem, siger noget om, at den måde, hvorpå man bedst kan hjælpe udviklingskommunerne, nok er at sørge for, at de har en særlig adgang til at optage lån.

Der er for nylig ved indenrigsministeriets cirkulære sket en begrænsning, ikke mindst af de velhavende kommuners adgang til at optage lån, og det synes jeg er rigtigt. Men det er samtidig understreget i cirkulæret, at begrænsningen i kommunernes lånoptagelse kun skal ramme de kommuner, som i forvejen har en lav selvfinansieringsgrad, derimod selvfølgelig ikke kommuner, som har en høj selvfinansieringsgrad. Derudover stilles der nu ved regeringsforslaget 50 mill. kr. til rådighed for udviklingskommunerne.

Jeg tror, det har betydelig interesse i udvalget at diskutere retningslinjerne for disse midlers anvendelse, også at diskutere lånevilkår i forbindelse med netop disse sidste 50 mill. kr. Det vil også have betydelig interesse at diskutere, hvor langt de 50 mill. kr. rækker i forhold til de behov, der er; det problem vil vi meget gerne bidrage til at få belyst under udvalgsarbejdet.

Jeg vil gerne nævne den tanke, som forekommer mig logisk i betragtning af, hvad der er udviklingskommunens problem, at man indretter låneordninger, som i en vis periode er afdragsfri. Dermed tror jeg netop, at man rammer det, som udviklingskommunerne særlig har brug for.

Dertil skal så i øvrigt føjes, at en stor del af udviklingskommunerne befinder sig i hovedstadsområdet, og at deres problemer må ses i sammenhæng med en hovedstadsordning.

Det skulle også efter det kommissorium, som hovedstadsordningsudvalget har fået, være en opgave at se på udligningsproblemerne i hovedstadsordningen, og jeg ville da meget ønske, at man kom til at behandle grundigt udviklingskommunernes særlige problemer og kom til at opfatte udviklingskommunernes problemer i Københavnsområdet som et interkøbenhavnsk anliggende i vidt omfang, for jeg tror, det er den måde, hvorpå man i det lange løb bedst løser dette problem.

Hr. Sigsgaards og hr. Kjær Rasmussens forslag kan jeg ikke sige så forfærdelig meget godt om, selv med god vilje. Grundlaget for kommunalt selvstyre er retten til at udskrive skatter. Tager man denne ret fra kommunerne, så tror jeg ikke, at der bliver realiteter tilbage i at tale om kommunalt selvstyre. Kommunerne vil, om jeg så må sige, helt være i lommen på, hvad statsmagten til enhver tid kan finde på at tilskyde kommunerne, og det vil rejse en lang række problemer om, hvilket niveau der skal vælges osv.

I øvrigt må jeg sige, at principielt vender man vel ved dette forslag op og ned på nogle vigtige spørgsmål. Vi har diskuteret meget, ikke bare i salen her, men i offentligheden i øvrigt, problemerne med at bringe beslutningerne i samfundet så tæt ind på livet af befolkningen som muligt, at bevæge os væk fra tendenserne til fjenddemokrati,